

Notitie stemmingssystematiek algemeen bestuur BSR

Vraagstelling

De voorzitter van het bestuur heeft verzocht om een notitie waarin de stemmingssystematiek van Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR) wordt toegelicht en meer specifiek de voor- en nadelen van de diverse mogelijkheden.

Aanleiding

De aanleiding van deze vraagstelling is het verzoek van de heer Foekema, lid van het algemeen bestuur namens de gemeente IJsselstein, tot wijziging van artikel 4 lid 2 van de GR BSR. Het betreft hierbij het verzoek om de unanimiteit af te schaffen bij het stemmen voor het uitbreiden van taken van BSR. Hierbij is het voorstel om een gewone meerderheid toe te passen.

In het overleg van het algemeen bestuur van 27 juni 2024 is afgesproken om de discussie rondom de unanimiteit in de GR BSR na de zomer op te pakken.

Toelichting

De heer Foekema heeft toegelicht dat zijn verzoek voor deze wijziging is ontstaan vanuit de gedachte naar uitbreiding van de taken van BSR. Specifiek gaf hij als voorbeeld het recente verzoek tot uitvoeren van de baatbelasting. Dit is een taak die een specifieke gemeente door BSR mogelijk wil laten uitvoeren, uitsluitend voor die gemeente. Nu kan dit, gezien de huidige stemmingssystematiek, worden tegengehouden door slechts één deelnemer.

Als er nieuwe deelnemers aansluiten bij BSR dan wordt de samenstelling van het bestuur ook groter. Hierdoor neemt het risico dus toe dat één deelnemer tegenstemt op verzoek van een gemeente. Dit is natuurlijk niet wenselijk en zelfs een reden voor de heer Foekema om tegen te stemmen bij de toetreding van een nieuwe deelnemer.

Huidige stemmingssystematiek

BSR hanteert in haar gemeenschappelijke regeling het uitgangspunt dat besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald.

Genoemde uitzonderingen zijn:

- overdracht van taken;
- berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers;
- toetreding;
- wijziging en opheffing van de GR.

De GR is in 2024 geactualiseerd, conform de herziene Wet gemeenschappelijke regeling. Daarvoor is de GR in 2019 voor het laatst inhoudelijk aangepast.

Aanvankelijk was in de GR opgenomen dat, als een deelnemende gemeente een taak wilde overdragen aan BSR, dit goedgekeurd moest worden door alle raden van alle deelnemende gemeenten.

Door gerechtelijke uitspraken en jurisprudentie is gebleken dat het besluit omtrent het aannemen van nieuwe taken ook genomen mag worden door het algemeen bestuur van de GR.

In 2019 is besloten dit punt te bespreken in het bestuur, waarbij werd gekozen voor unanimiteit om dit te waarborgen. Inmiddels blijkt unanimiteit geen vereiste, maar kan dit ook gewijzigd worden naar een meerderheidsbesluit. Het besluit om de unanimiteit te wijzigen naar een meerderheidsbesluit kan genomen worden door een unaniem besluit.

Opties

Hieronder worden de voor- en nadelen van het unanieme besluitvormingsproces en het besluitvormingsproces volgens de gewone meerderheid weergegeven.

Op deze manier zijn alle aspecten duidelijk en kan een weloverwogen besluit worden genomen over het te kiezen besluitvormingsproces voor:

- overdracht van taken;
- berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers;
- toetreding;
- wijziging en opheffing van de GR.

Unanimititeit

- Voordelen:
 1. De minderheidsstem weegt net zo zwaar als alle andere stemmen.
 2. Alle creativiteit en potentieel wordt benut.
 3. Alle meningen zijn zichtbaar.
 4. Ieder spreekt zich uit en neemt verantwoordelijkheid voor het besluitvormingsproces.
- Nadelen:
 1. Lang besluitvormingsproces mogelijk.
 2. Veto mogelijk: Wat voor de één goed uitkomt, kan een ander blokkeren.
 3. Dit kan leiden tot groepsdruk c.q. de verhoudingen kunnen onder druk komen te staan.
 4. Bij uitbreiding deelnemers mogelijk nog moeilijker om consensus te bereiken.

Gewone meerderheid

- Voordelen:
 1. Niet elke deelnemer dient akkoord te gaan.
 2. De stem van alle deelnemers wordt gehoord.
 3. Deelnemer kan veranderingen naar wens makkelijker bewerkstelligen.
 4. Onnodig blokkeren heeft geen slagingskans.
 5. Snel bereiken van het gewenste resultaat.
 6. Kan leiden tot comfort en een nauwere band tussen deelnemers.
- Nadelen:
 1. Dictatuur van de meerderheid.
 2. Stem van de minderheid kan wegvallen.
 3. Deelnemers die tegen stemmen, spreken zich mogelijk minder snel uit.

Tiel, 31 oktober 2024